

Istentisztelet 2024. február 18-án – 1. passió vasárnap

Jézus böjtje értünk

Énekek: 5,1-3 251 307 300,4 466,1-2

Fil 2,5-11— Krisztus példája: engedelmissége a kereszthalálig

5 Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: 6 aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, 7 hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; 8 megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. 9 Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, 10 **hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon**, mennyieieké, földieké és föld alattiaké; 11 és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.

„... **hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon...**” (Fil 2,10)

Kedves Testvéreim!

Úgy tanultuk, meg tanítjuk is, hogy a húsvétot hathetes passió-időszak előzi meg, amikor különösen is az **Úr Jézus szenvedéséről** kell gondolkodnunk. Mégis mennyire hajlamosak vagyunk a többségi szóhasználat szerint **böjtről** beszélni és ezzel óhatatlanul is inkább magunk körül forgolódni.

Tudnunk kell, hogy Isten az Ószövetségben sem írt elő csak úgy önmagában **kötelező böjtöt**, mint azt a farizeusok tették. Az ember böjtje ma is csak úgy áll meg, ha **önkéntes lemondással és önmegtagadással** jár. Nincs jól, ha azért böjtöl valaki, hogy valamit elérjen vele. Még akkor sem, ha a lemondásnak, önmegtagadásnak szokott ára lenni. Megfigyelhető, ha valaki böjtöl, annak sokszor nem is titkolt a célja: az imádságot nyomatékosá tenni, valamit **így elérni**, szinte „kicsikarni” Istentől...

De ha ettől a szándéktól mentes lenne is, a böjtnek akkor is van ilyen **veszélye**. Az ember valamit **tesz**, és arra, mint **eszközre, érdemre** épít. Ne járjunk úgy, hogy a gazdag ifjúhoz, és más Jézust kérdezőkhöz hasonlóan, mi is azt helyezzük a középpontba, hogy **mit kell tennem**, hogy kedves legyek Isten előtt/hogy elnyerjem az örök életet – azzal szemben, amit **Ő tett** ezért. Mert **Ő** tette meg; számunkra az örök életünk elnyerésének feltételeit **Ő** teljesítette. Ez pedig elválaszthatatlan Jézus szenvedésétől és halálától.

Éppen ezért lényeges ez a megkülönböztetés, mert enélkül a figyelmünk önmagunk felé fordul – a böjtöléssel együtt járó emberi teljesítményre, és nem az Úr Jézus Krisztusra irányul. Pedig Róla van szó, ha úgy tetszik, az **Ő** böjtjéről, amit értünk vállalt.

Ma ezt ez a különösen megrendítő igeszakasz mutatja be nekünk. Mégpedig úgy, hogy ha már böjtről beszélünk, ami lemondást, önmegtagadást is jelent, akkor lássuk meg: az **igazi** önkéntes lemondás, önmegtagadás, tehát böjt az volt, amit az Úr Jézus Krisztus tett meg értünk.

Krisztus-himnuszként emlegetjük Pál apostol levelének elhangzott sorait. Magasztalása ez az Ő személyének, váltságművének, annak, amit magára vett, amikor emberré lett, hogy földi testben elhordozza, elszenvedje a mi büntetésünket és Isten gyermekeié tegye mindazokat, akik Őt befogadják, az életüket rábízják. Pál ezen túlmutatva, ezt az elvárható következményt hangsúlyozza a mi fordításunk szerint: *az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban megvolt.*

Kedves Testvéreim! Különös szó a magyar nyelvben ez az „**indulat**”, hiszen általában negatív magatartást jelölünk vele. Ha azt mondjuk valakire, hogy indulatos, akkor magán uralkodni nem tudó, akár ok nélkül is kirobbanó, lobbanékony természetű emberre gondolunk. Itt azonban egészen másról van szó. Arról az **érzületről**, illetve **lelkületről**, amely valakit arra **indít**, hogy tegyen valamit a másikért. Nem is keveset, hanem mindent, a **maximumot**. És teljesen önzetlenül, magát rendelkezésre bocsátva. Így érthetjük azt a kifejezést, ami itt az eredeti nyelven a **törekedni** szónak felel meg.

Erre **törekedett**, ilyen önzetlen **szeretet indította** az Úr Jézust arra, hogy értünk minden dicsőségéről lemondjon. Ezt mondja el a Krisztus-himnusz első fele: *„Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”* Az úrvacsorakor majd énekelni fogjuk: *„Úr lévén, lett szolgává, mindeneknek csúfjává, istenségét elrejtette midőn testünket felvette.”* (440,1)

Ebben egy megmagyarázhatatlan, határtalan nagy **lemondás** jut kifejezésre: mindenről **lemondott**, amihez **joga volt**. Az lett emberré, aki egyenlő volt Istennel, ami azt jelenti, hogy **idő, tér, fizikai törvények korlátjait** vette magára, amikor emberekhez lett hasonlónak és emberként élt. És lett emberek között is **szolgává**, a legmegvetettebbé. Mert **az az indulat**, az a **lelkület** volt benne, amellyel szolgálni, lelkeket **menteni** akart. Ilyen a mentő szeretet – vállalja a másikért a szenvedést.

Hitelesen szól Róla, az Úr szenvedő szolgájáról, Ézsaiás próféta (53,3-7.12): *„Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfja, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődünk vele. Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. ... Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán túri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját... önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétékét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért.”*

Kedves Testvéreim! Ma Jézus böjtje van előttünk: a **lemondás**, amely **önkéntes** volt, az **önmegtagadás**, ami ezt teljessé tette. Jézus önmegtagadása bizony szenvedéssel járt – itt van a **passió**. Szenvedés – érettünk. *Engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.*

A passióidőszak jelentősége éppen abban van, hogy előtérbe kerüljön a **kereszt** és annak üzenete. Fogjuk fel: Mindez **értem történt**. Jézus az én elveszett lelkem megmentéséért vállalta magára a szenvedést, mert ez volt és azóta is ez az **egyetlen** lehetséges módja, hogy az ember bűnbocsánatot, üdvösséget kapjon, Isten gyermekévé váljon. Amikor pedig a **kereszt üzenete felragyog** így valakinek az életében, akkor csak egyet tehet: hódolattal leborul és elfogadja. Ez a passióidőszak legfontosabb üzenete és egyúttal felhívása a számunkra: *hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon*. Értünk vállalt böjtjéért, amely a kereszthalálban teljesedett ki, minden nyelv magasztalja Őt.

Ugyanis az Ő érünk vállalt áldozata után már nem az Úr szenvedő szolgáját, hanem **megdicsőült Fiát** láthatjuk benne. *„Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére – fejezi be Pál apostol a himnuszt.*

Kedves Testvéreim! Ennek a most kezdődő időszaknak az legyen a célja, hogy ide eljussunk: ki-ki személyesen meglássuk Jézust, akit az Atya engedett mélyre szállni, kereszthalált szenvedni értünk. Azzal a törekvéssel, azzal a lelkülettel jött, hogy megkeresse és megmentse az elveszetteket. Márpedig azok vagyunk, születésünktől fogva. Adja, hogy az Ő szeretete megragadja szívünket és ráhangoljon a lényegre, hogy **mindez értünk, értem történt**.

A vak költőnő, Fanny Crosby énekszövege (ford. Vargha Tamás) olyan szépen mondja:

*Leszállott a mennyei fényből, elhagyta a dicső hazát,
Hogy széttörhesse rabbilincsünk, hogy hintsen az éjbe sugárt.
Ó, bízd magad e kegyelemre, mely gazdagon árad feléd,
Váltságát tedd a magadévá, hidd az számodra is elég. (Hallelujah 138)*

Hajtsuk meg térdünket, szívünket, életünket Jézus előtt! Akinek térde meghajlik Jézus nevére, és Urának vallja Őt, az tudja, hogy a kegyelem mindenre elég. *Ámen*